

Такриз

ба автореферати рисолаи номзодии Олимов Тағойбек Шодиевич дар мавзуи “Афкори педагогии мутафаккирони халқи тоҷик ва нақши он дар ташаккули арзишҳои оиладорӣ (дар мисоли осори Унсурулмаолии Қайковус ва Муҳаммад Ғаззоли) барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои педагогӣ, аз рӯи ихтисоси 13.00.01- Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ).- Душанбе, 2023.-31 с.

Ҷомеаи маънавибунёди тоҷикон дар атрофи масъалаҳои печидани оила ва оиладорӣ як қатор санаду дастурҳои ҳуқуқӣ - меъёриро ба тавсиб расонидааст, ки дар он нақши калидӣ доштани оиларо ҳамчун ниҳоди нахустини иҷтимоӣ дар пешрафту таракқиёти тамоми ҷодаҳои ҳаёт пураҳамият арзиш додааст. Маъмулан, ҷомеаи солим аз оилаи солим ташаккул ёфта, боло бурдани фарҳанги оиладорӣ, масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд, ба ҳаёти мустақилона омода намудани ҷавонон, баргузор намудани оила ва пойдории он аз умдатарин масъалаҳои ба шумор меоянд, ки пешорӯи давлати соҳибистиклоламон қарор дорад. Дар авлабият қарор додани рушду тақвият бахшидан ба арзишҳои оиладорӣ дар рӯзгори имрӯз тақозои замон аст.

Дар ҳамин замина, баррасиҳо ва таҳқиқоти илмии Олимов Тағойбек Шодиевич таҳти унвони “Афкори педагогии мутафаккирони халқи тоҷик ва нақши он дар ташаккули арзишҳои оиладорӣ (дар мисоли осори Унсурулмаолии Қайковус ва Муҳаммад Ғаззоли) қобили тааммули хос буда, рисолаи ҷомеа ва таҳқиқоти муфассалу густурда ва дар айни замон мушаххасу пажӯҳишӣ бо забону баёни шевоу фасеҳ аз арзиши баланди илмӣ бархӯрдор ва аз огоҳиву маълумоти саршори муаллиф дар ин самт гувоҳӣ медиҳад. Муаллиф пажӯҳиши хешро дар муқаддима, ду боб бо фаслҳои ҷудоғона, хулосаву тавсияҳои мантиқӣ ва феҳристи адабиёт фароҳам овардааст, ки фароғири масъалаҳои умда ва асосии мавзуи оила ва вазоифи оиладорӣ буда метавонад.

Дар ин пажӯҳиш бори нахуст осори мутафаккирон Унсурулмаолии Қайковус ва Муҳаммад Ғаззоли оид ба бунёди оила, ҷойгоҳи хонавода дар тарбияти фарзандон, таъсири муҳит дар побарҷоии оила мавриди таҳлили амиқ ва муфассал қарор гирифта, дар партави дидгоҳҳои педагогии соҳибназарони пешин таҳқиқ ва арзёбӣ шудааст, ки сухани тоза дар илми педагогикаи тоҷик ба шумор меравад. Арзиши ин таҳқиқот боз дар он аст, ки муҳокима ва таҳлилҳои муаллиф дар асоси фармудаву раҳнамудҳои хирадмандонаи ин бузургон ҷиҳати баргузори

ва устувор нигоҳ доштани оилаҳои ҷавони ҷомеаи муосир илман асоснок карда шудаанд.

Оила дар ҳимояти давлат қарор дошта, аз сӯйи ниҳодҳои ҳукумати баҳри таҳкиму побарҷоии оилаҳо фаъолияти босамар ва фарогир роҳандозӣ шудааст. Ҷавобан ба ғамхориҳои пайвастаи давлат сарпарастони хонаводаро мебояд, ки дар парвариши фарзандон босалоҳият ва пурмасъулият бошанд, то ки бо ин васила насли қорсозу зиндагифаҳмо ба миллат тақдим кунанд. Зеро ояндаро метавон имрӯз сохт ва аз пешиниён сабақ бояд омӯхт ва ба фардо насли солиму сихатмандро ба ёдгор гузошт. Ҳамин бардошти муҳим дар рисолаи мазкур бо қулли назокат ва ҷузъиёт мунъакис гардида, дар ин замина муаллиф аз “Қобуснома”-и Унсурӯлмаолии Қайқовус ва “Қимйи саодат”-и Муҳаммад Ғаззоли андешаву пандҳои таъсиргузоро ба иқтибос овардааст, ки ин иқдом ба хусну муҳтавои таҳқиқот афзалият эҳдо намудааст.

Муҳаккиқ дар фишурдаи рисола бо истифода аз усули муқоиса афзудааст, ки “Муҳаммад Ғаззоли масъалаи никоҳу оиладорӣ, шарту шароити бунёд ва пойдории оиларо нисбат ба Унсурӯлмаолии Қайқовус ба маротиба амиктар омӯхта, андешаҳои худро дар баробари овардани ҳикоятҳои гуфтори бузургону Пайғамбар (с) бо далелҳои шаръӣ ва дунявӣ низ асоснок намудааст”, ки огоҳона қорбааст ва баҳрабардорӣ намудан аз афкори судманди ин бузургон дар ташкили оилаҳои ҷавон дар даврони муосир ҳам аз аҳамият холи нахоҳад буд.

Тазаққур бояд дод, ки мундариҷаи асосии рисола дар 5 мақолаи илмие, ки дар феҳристи маҷаллаҳои номнависшудаи ҚОА-и Федератсияи Россия ва Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр гардидааст, ки ин таълифоти банаширрасида мазмун ва муҳтавои фишурдаи рисоларо дар худ таҷҷасум кардаанд.

Бартариати рисолаи мавриди назар дар он зоҳир мегардад, ки муаллиф бо мақсади назарпурсӣ аз муҳассилину омӯзгорон ва падару модарон дар минтақаҳои муҳталиф озмоишҳои таҳқиқотӣ анҷом додааст, ки маҳсули он дар ҷадвалҳои алоҳида тариқи ташхис ва натиҷагирӣ баҳогузори қарда шудааст. Дар зимн ҳулоса ва пешниҳодҳои қобили мулоҳиза ва мантиқиро иброз доштааст, ки аз огоҳии қомил доштани муҳаккиқ дар доираи ин мавзӯ дарак медиҳад. Таваҷҷуҳҳои манзурнамудаи пажӯҳишгар бунёди буда, зарурати дар амал татбиқ намудани он дар самти оила ва маърифати оиладорӣ ба дастандарқорони соҳа ва ниҳодҳои дахлдор муҳимияти хос қасб мекунад.

Дар матни фишурдаи рисола нуксону камбудихои на он қадар ҷиддӣ дида мешавад, ки аз дидгоҳи мо ислоҳи иштибоҳҳои ҷойдошта зарур аст.

Бо итминон метавон афзуд, ки рисолаи Олимов Тағойбек Шодиевич дар мавзӯи “Афкори педагогии мутафаккирони халқи тоҷик ва нақши он дар таълиқи арзишҳои оиладорӣ (дар мисоли осори Унсурӯлмаолии Қайқовус ва Муҳаммад Ғаззоли)” қори илмии баанҷомрасида буда, ба талаботи ҚОА-и Ҷумҳурии Тоҷикистон посухгӯст ва соҳиби он барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01- Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) сазовор аст.

Доктори илмҳои педагогӣ,

Директори Коллеҷи омӯзгорӣ

шаҳри Ҳисор

Нишонӣ: Ҷумҳурии Тоҷикистон,

шаҳри Ҳисор, кӯчаи К.Хуҷандӣ, 2

тел.: + 992907950635

Давлатзода Чамила

Имзои Давлатзода Ч.-ро тасдиқ мекунам:

Сардори шӯбаи кадрҳои

Коллеҷи омӯзгорӣ шаҳри Ҳисор

Маълумот барои тамос:

735140, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Ҳисор

Тел.:моб. (+992) 907950635 E-mail: koh@koh.tj

